

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 8 lutego 2024 r.

sprawy **E. R.**

skazanego za czyn z art. 177 § 2 k.k. w zb. z art. 162 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 14 czerwca 2023 r., sygn. akt II Ka 17/23

utrzymującego w mocy

wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Targu

z dnia 28 września 2022 r., sygn. akt II K 299/20

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego E.R. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego;**
- 3. zasądzić od E. R. na rzecz oskarżyciela posiłkowego D. P. kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocnika w postępowaniu kasacyjnym.**

[PGW]

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Targu z dnia 28 września 2022 r., sygn. akt II K 299/20, uznano E. R. za winnego czynu z art. 177 § 2 k.k. w zb. z art. 162 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to skazano go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres zatrzymania. Ponadto, wymierzono skazanemu środki karne w postaci zakazu wykonywania zawodu instruktora jazdy i egzaminatora prawa jazdy na okres 5 lat oraz zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 2 lat. Orzeczono także zapłatę nawiązek w kwotach po 50.000 zł na rzecz pokrzywdzonych S. P., G. P. i D. P..

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego, prokuratora i oskarżyciela posiłkowego D. P., wyrokiem Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 14 czerwca 2023 r., sygn. akt II Ka 17/23, utrzymano w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego, zaskarżając go w całości, na korzyść skazanego i zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 177 § 2 k.k. w zb. z art. 162 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., poprzez bezzasadne utrzymanie błędnej kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego i przypisanego Skazanemu E. R. zważywszy na fakt tego, iż nie mógł być on potraktowany jako osoba kierująca pojazdem i uznana za stronę podmiotową czynu zabronionego z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami oraz art. 2 pkt 20 ustawy Prawo o ruchu drogowym, gdyż:

- jako egzaminator prowadzący państwowy egzamin na prawo jazdy kat. B może odpowiadać w świetle art. 20 k.k. jedynie w granicach swojej nieumyślności związanej z czynem opisanym w art. 162 § 1 k.k. (w świetle okoliczności sprawy II Ka 17/23 oraz II K 299/20), zważywszy na regulację art. 52 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami, który nie pozwalał mu na przerwanie egzaminu państwowego w momencie popełnienia dopuszczalnego ustawowo błędu przez osobę egzaminowaną będącą kierującą pojazdem w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami,
- jako egzaminator prowadzący państwowy egzamin na prawo jazdy kat. B mając do dyspozycji jedynie pedał hamulca (bez pedału sprzęgła), jego zachowanie może być rozpatrywane jedynie w kategoriach przyczynienia się do winy w zakresie przestępstwa z art. 177 § 2 k.k. zważywszy na fakt, iż kierującym pojazdem była inna osoba (w świetle okoliczności sprawy II Ka 17/23 oraz II K 299/20) oraz winy popełnienia przestępstwa z art. 162 § 1 k.k., a nie jako winnego bezpośredniego

popęłnienia czynu zabronionego określonego w art. 177 § 2 k.k. w zb. z art. 162 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

- jako egzaminator prowadzący państwowy egzamin na prawo jazdy kat. B jego zachowanie może być rozpatrywane jedynie w kategoriach przyczynienia się do winy w zakresie przestępstwa z art. 177 § 2 k.k. zważywszy na fakt, iż kierującym pojazdem była inna osoba (w świetle okoliczności sprawy II Ka 17/23 oraz II K 299/20) oraz winy popęłnienia przestępstwa z art. 162 § 1 k.k., a nie jako winnego bezpośredniego popęłnienia czynu zabronionego określonego w art. 177 § 2 k.k. w zb. z art. 162 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

w świetle stanowiska doktryny, piśmiennictwa i judykatury dotyczącej regulacji art. 177 k.k.”.

Mając na uwadze powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Nowym Sączu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedziach na kasację Prokurator Rejonowy w Nowym Targu wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej, a pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego D.P. – o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej i zasądzenie od skazanego na rzecz oskarżyciela posiłkowego D. P. kosztów zastępstwa procesowego w toku postępowania kasacyjnego według norm przepisanych. Do obu ww. odpowiedzi ustosunkował się obrońca skazanego w pismach, wnosząc i wywodząc jak w złożonej kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna.

Zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Podnoszone w kasacji zarzuty muszą wskazywać na rażące naruszenie prawa, do którego doszło w postępowaniu odwoławczym, co w konsekwencji mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia sądu odwoławczego. Celem postępowania kasacyjnego jest bowiem wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym, a jednocześnie takich, które mogły

mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. obrońca skazanego we wniesionej kasacji wad o takim charakterze nie wykazał.

W kasacji sformułowano w istocie jeden zarzut polegający na naruszeniu przepisów prawa materialnego, tj. art. 177 § 2 k.k. w zb. z art. 162 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., poprzez bezzasadne utrzymanie błędnej kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego i przypisanego skazanemu E. R.. W pierwszej kolejności podnieść należy, że Sąd odwoławczy nie mógł naruszyć prawa materialnego, ponieważ go nie stosował ani nie dokonywał odmiennej od Sądu I instancji wykładni, utrzymując w mocy wyrok Sądu I instancji i aprobuując dokonane przez ten Sąd ustalenia faktyczne. Zarzut obraży prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu i wszystkie argumenty obrony powołane na jego poparcie, w tym, że skazany powinien odpowiadać co najwyżej za czyn z art. 162 § 1 k.k., nie mógł przerwać egzaminu w momencie dokonania przez egzaminowaną błędu, miał do dyspozycji tylko pedał hamulca (a nie sprzęgła), zaś kierującym pojazdem była egzaminowana – zostały dokładnie rozważone i zweryfikowane przez Sąd II instancji w drodze kontroli instancyjnej.

W odniesieniu do strony podmiotowej czynu Sąd Okręgowy wypowiedział się szczegółowo na s. 11-12 uzasadnienia zaskarżonego wyroku, analizując zarzut apelacyjny naruszenia prawa materialnego i trafnie przy tym wskazując, że E. R. mógł być jako uczestnik ruchu drogowego podmiotem czynu z art. 177 § 2 k.k., stan zagrożenia powstał w momencie zignorowania przez A. P. obowiązku zatrzymania się przed przejazdem kolejowym, na co skazany miał obowiązek zareagować, zwłaszcza wobec faktu, że pociąg sygnalizował w tym momencie swój przyjazd. Następnie prawidłowo rozważył, że czym innym jest przerwanie egzaminu, a czym innym reagowanie na sytuację niebezpieczeństwa w ruchu drogowym, a niewątpliwie zignorowanie przez pokrzywdzoną znaku STOP taki stan zagrożenia powodowało.

Analizując dalsze zarzuty apelacji dotyczące błędów w ustaleniach faktycznych Sąd II instancji ponownie nawiązywał do powyższych kwestii, słusznie m.in. wskazując na s. 14 uzasadnienia, że stan zagrożenia niewątpliwie spowodowała sama A. P. jako kierująca pojazdem, co znalazło odzwierciedlenie w stosunkowo niewysokim jak na czyn kwalifikowany z art. 177 § 2 k.k. wymiarze

kary. Kwestia odpowiedzialności egzaminatora prawa jazdy na gruncie art. 177 § 2 k.k. jest z pewnością zagadnieniem unikatowym w orzecznictwie i doktrynie prawa karnego, ale - zwłaszcza w realiach przedmiotowej sprawy - nie jest tak niejasna i dyskusyjna, jak przedstawia to obrońca. Podobnie nie można się zgodzić, żeby relacja kursanta i instruktora nauki jazdy była diametralnie różna od relacji egzaminowanego i egzaminatora w tym przedmiocie, zaś stawianie skazanego w roli bohatera zdarzenia tragicznego w okolicznościach faktycznych tej sprawy zostało przez obrońcę co najmniej przejawione.

Z powyższych względów, nie dopatrując się w przedmiotowej sprawie zaistnienia którejkolwiek z wymienionych w treści art. 439 k.p.k. bezwzględnych przyczyn odwoławczych, ani innej rażącej obrazy prawa mogącej mieć istotny wpływ na treść orzeczenia Sądu II instancji, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 535 § 3 k.p.k., zdecydował o oddaleniu kasacji obrońcy skazanego, jako oczywiście bezzasadnej.

Obciążenie skazanego kosztami postępowania kasacyjnego znajduje uzasadnienie w treści art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.

Uznając za zasadny wniosek pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego D. P. - adw. M. W. zgłoszony w treści odpowiedzi na kasację, na podstawie § 11 ust. 4 pkt 2 i ust. 7 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie zasądza od E. R. na rzecz oskarżyciela posiłkowego D. P. kwotę 720 złotych tytułem zwrotu kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocnika w postępowaniu kasacyjnym w postaci sporządzenia przez niego odpowiedzi na kasację.

[ał]

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[SOP]

